

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

1. *Quid sit iustificatio hominis.*
2. *Quomodo accipitur gratis per Fidem in Christum.*
3. *Quod eam necessariò sequi debeat obedientia legis & pia opera, alioqui non retinetur.*

Iustificatio est gratuita, id est immerita remissio peccatorum, & acceptatio personæ ad vitam æternam possidendam propter fidem in Christum: Christus enim persona est, propter quam credentibus imputatur gratis remissio peccatorum. Iustificati gratis per gratiam illius. Fides medium est, quo impetratur siue acceptatur remissio peccatorū, quia Fides assentit & credit promissioni diuinę de Christo, quod propter illum vult remittere peccatū. Huic oēs Prophetę testimoniū perhibent, Ioan. 3. vt omnis qui credit in illum, non pereat, sed habeat vitam &c. Hęc Fides, quae sic credit verbo Dei, facit ut peccator reputetur iustus propter Christum. Arbitramur fide iustificari hominem, tametsi adhuc sint reliquie peccatorum in carne, non vult tamē ea imputare nobis. Vita æterna res est, quae necessariò sequitur iustificatos, idq; ex pmissione iustificatis facta, Ioan. 3. vt omnis qui credit in eum, non pereat, sed habeat vitam æternam. Causa igitur iustificationis est, gratuita imputatio iustitiae, ac gratia DEI propter fidem in Christum. Iustificari igitur significat, forensi more iustum reputari seu pronunciari. Iustus in his Pauli disputationibus significat, idem quod acceptus DEO vel placens Deo: Et iustificatio est remissio peccatorum, & acceptatio coram DEO, cum qua est

est coniuncta donatio Spiritus sancti. Nam cum iustificamur, donamur Spiritus sancto, quia corda illum concipiunt, cum audiunt Euangeliū, & ei assentiūt, ac Fide se sustentant in paucoribus peccati, ut promissionē Spiritus accipiamus per fidē: hęc acceptio Spiritus sancti, vocatur regeneratio seu renouatio. Et est inchoatio vitae ęternę in nobis, sicut Christus inquit Ioan. 17. Hęc est vita ęterna, ut cognoscant te solum verum Deum, & quem misisti Iesum Christum.

Hoc igitur semper in animo tenere oportet, quod Deus pater promisit se nobis ignosciturū propter Christum, sicuti scriptura testatur. Sic promisit Adae Gen. 3. minatus serpenti: Ipsum semen conteret caput tuū. Sic Abrahæ Genesis XXII. In semine tuo benedicuntur &c. Hoc autem semen Christus est, Galat. 3. Sic David Psalm. 131. De fructu vētris tui &c. Hoc ipsum quod Deus Pater vult ignoscere propter Christum, testatur ipsem C H R I S T V S Ioan 3. Sic Deus dilexit mundum, &c. Sic Petrus Acto. 10. Huic omnes Prophetę &c. Paulus ad Colossem. 1. In ipso (scilicet Christo) complacuit Patri reconciliari omnia in ipsum, pacificans per sanguinem crucis eius, siue quae in cælis, siue quae in terris sunt. His scripturæ locis & Dei verbis credere simpliciter oportet, & nullatenus dubitare: Qui enim hæsit, maximè D E V M inhonorat, tanquam verax non sit, Ioan. 3. Rom. 3. Pœnitere igitur oportet de peractis vitijs & cessare, ac sic confugere ad Dei misericordiam, & optare remissionem & credere exhibitam. Fides autem hęc non potest esse sinè pœnitentia & contritione peccatorum. Qui enim gratiam & misericordiam cupit, is ut doleat & pœniteat necesse est. Alioqui non iustificabitur. Igitur Christus ipse prædicat pœnitentiam & fidem Euangelij, Marc. 1. Et sic iussit prædicari in nomine eius pœnitentiam & remissionem, Luc. 24.

Iustifi.

Iustificatio accipitur gratis per fidem in Christum id est, sine merito præcedenti, & secundum gratiam imputatur, non secundum debitum Rom. 4. Alioqui gratia non esset gratia, Rom. 11. Igitur particula, gratis, excludit conditionem meriti seu nostræ dignitatis, idque properas duas causas præcipue: Primum, ut in Christum mediatorem transferatur causa beneficij, hoc est, ut intelligamus nobis ignosci non propter nostram dignitatem, sed propter Christum: Illum constituit pater propitiatorem in sanguine ipsius, Rom. 3. Secundò, ut beneficium sit certum, Rom. 4. ideò ex fide, ut promissio sit firma: si enim pendéret ex conditione nostræ dignitatis, fieret incertum, nam si conscientia iudicaret ita nobis ignosci, postquam satis magnam contritionem, & alia merita habeamus, facile aliquis qui non satis magnam contritionem & merita se habere putaret, prorsus adigeretur ad desperationem, & fieret incertum promissum in Euangeliō. Sunt enim duplices promissiones in scripturis, legales, ut Leuit. 18. Qui fecerit ea homo, vivet in eis, Matt. 19. Si vis ad vitam ingredi, serua data. Tales autem promissiones sunt conditionales, hoc est, habent conditionem implendi legem: Est etiam promissio propria & Euangelica, & hæc est gratuita vel immerita, id est, non habet conditionem legis tanquam causam beneficij, seu conditionem nostræ dignitatis tametsi habeamus conditionem fidei. Facit igitur hæc particula, gratis, discrimen inter promissiones legales & Euangeliicas. Est quoq; necesse, tenere hanc particulam, gratis. Nam in vero agone & certamine conscientia non disputat, utrum Deus sit misericors, an remittat peccata: sed illud querit, an nobis & indignis velit remittere: Hic est unus portus conscientiæ tenendus, quod certum sit gratis remitti peccata, quod promissio Euangeli propria sit & gratuita, nec habeat conditionem nostræ dignitatis. Nec

tis. Nec tollitur per particulam, gratis, contritio vel poenitentia, fides, sacramenta, nec opera sequentia iustificationem, ut obedientia legis: nec enim omnia exiguntur, sed ut intelligatur quod in opere iustificationis gratis imputatur nobis iustitia propter Christum sine nostro merito, ut laudetur gloria gratiae Dei, Ephe. 1. Sed extra opus iustificationis necessariā esse obedientiam legis, ut patebit in sequētibus. Ut enim beneficium transferatur in Christum, & ut conscientia nostra sit certa, ideo Apostolus vtitur huiuscemodi particula, gratis.

Iustificationem necessariō sequi debet obedientia legis. Nam tametsi iusto non est lex posita, quod ad accusandum attinet, aut quod peccatorem iustificet: est tamen ei posita, quatenus docet eum, & requirit obedientiam: nam docet quid Deo placeat, 2. Tit. 3. Omnis scriptura diuinitus inspirata, &c. Causae igitur, quare necessariō sequi debeat obedientia legis iustificationem, sunt: Prima, quia Deus mandauit ut obediamus. Luc. 6. Quid autem vocatis me, Domine domine, & non facitis quae dico vobis? 1. Ioan. 5. Hæc enim est charitas Dei, ut mandata eius custodiamus. Secunda, quia non potest existere fides in ijs, qui non agunt poenitentiam, sed laxant frenum cupiditatibus, Luc.. Misericordia eius à progenie in progenies timentibus cum. Rom. 6. Si secundū carnem vixeritis, moriemini, id est, Non retinebitis. Tertia, quoniam fides extinguitur, si non exerceatur inuocatio ne, afflictionibus, & bonis operibus, sicut habetur in cantico Deuteronomij 32 Deum qui te genuit, dereliquisti, & oblitus es Domini creatoris tui. Sit Matt. 5. Sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificant patrem vestrum qui in cœlis est. Semper enim operibus praेire debet fides, ut cogitet mens se obedire velle Deo, & hoc opus placere Deo propter Christum, & roget ut regatur à Deo:

3.

Causa I.

II.

III.

Deo: Sic Dauid constituit in sua vocatione se velle
obedire Deo, & sentit illa opera vocationis Deo pla-
cere propter promissam misericordiam, & rogat ut
Deus eius vocationē gubernet. Hoc modo fides exer-

III. cenda est in omnibus operibus. Quarta causa, sunt
promissiones additæ operibus ac præmia. 1. Corint.
3 Vnusquisq; mercedem accipiet &c. scilicet acciden-
talem. Iam habet iustificatus fide essentiale, id est,

V. Christi beneficium. Quinta causa, comminationes
graues, quæ minantur post agnitam veritatem apo-
statis, sicut Petrus inquit 2. Pet. 2. Melius foret non
agnouisse veritatē, &c. Ioan. 5. Ecce sanus factus es,
iam noli peccare, ne deterius tibi aliquid cōtingat. Et
Iudas in sua canonica vehemēter cōtra tales clamat
& concionatur, grauissima adducens exempla ange-
lorum malorum, filiorum Israël, & ciuitatum Sodo-
mæ ac Gomorrhæ. hoc igitur ponderare deberent car-
nales & mundani peccatores. Ut igitur fides iustifi-
cationis retineatur, necessaria sunt opera charitatis
primò: Deindè, quoniā fragiles sumus in obseruādis
Dei præceptis & pijs operibus, ob id imploramus pre-
ces Angelorū, deindè Sanctorū, vt nos adiuuent illi,
quatenus permanēamus in apprēhēsa iustitia. Caro,
mundus, sathan plurimū impugnant, non aut opera
aut preces sanctorum nos saluant nec iustificant, sed
Deus propter Christum. Aditus ad Euangeliū Chri-
sti, vel ad Christianismū ipsum, nulla opera ad iusti-
tiā requisita presupponit. Accessus ad Christum, per
ostium fidei est, non per circuncisionem vel alia legis
opera. Iustificari, est aliud nihil, quām ex impio fieri
acceptum Deo, & iudicio Christi ascribi. Id aut fieri
per fidē, & nō per legis opera, vbiq; docet Apostolus
contra Iudeos. Opera quæ hanc fidem in Christiano
iustificato sequuntur, non sunt inutilia. Fidem enim
ostendūt viuā & perfectam, & iuxta suos gradus, etiā
habent gradus præmiorum. Causa tamen salutis &
præmio-

præmiorum, non sunt opera, sed cognita Dei voluntas & misericordia propter Christum. Nec opera nostra sunt precium salutis & remissionis peccatorum, sed unica mors Christi, precium & hostia est pro peccatis totius mundi. Hoc tamen precium nulli distribuitur in praesenti ad remissionem peccatorum, nisi poenitenti & credenti: neq; ad salutem in futuro accipiendam, nisi diuina precepta seruanti, licet non propter illa precepta. Fides igitur est necessaria ad salutem, propter apprehensam iustificationem: Dilectio, propter retentionem. Et sic utrumque est necessarium ad salutem.

CAPUT IIII.

ARGUMENTA.

1. *Quæ peccata simul existant cum fide, gratia, atq; Spiritus sancto.*
2. *Quæ peccata excutiant gratiam Dei & Spiritus sancti.*
3. *Quos homines Spiritus sanctus adiuuet: & eis adiudicat, ut vincantur vitiosi motus.*

 Christus docuit omnes homines, etiam quantumcunque sanctos, orare ut dimittantur debita. Matt. 6. Illoq. significare voluit, etiam in sanctis manere peccata. Fide enim in Spiritu sunt sancti, carnales tamen, fragiles & peccatores, sicut Paulus qui fuit sanctus spiritu & fide: attamen conqueritur, quod non habitat in carne sua bonum, Rom. 7. fuit Peter sanctus spiritu, quando dixit: Tu es Christus filius Dei vivi, hoc crededo & confitudo: attamen peccator, dum Christum ex carnis timore negat, Mat. 16. & 26. Sic omnes sancti aliquando ex fragilitate carnis lapsi sunt: hoc quod etiam legimus de Apostolis, quoties

Mat. 16.